

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ**

Τηλ. 2310 997158, 2310 997162, e-mail: press@auth.gr
Κτίριο Διοίκησης «Κ. Καραθεοδωρή» Α.Π.Θ., Τ.Κ. 541 24, Θεσσαλονίκη

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

**Κληροδότημα του Μιχάλη Σετάτου
στο Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών του ΑΠΘ
Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη**

Θεσσαλονίκη, 20/4/2018

Ανακοινώθηκε στις 19 Απριλίου 2018, στην εναρκτήρια συνεδρίαση της 39ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του ΑΠΘ (19-21 Απριλίου), η διαθήκη του κορυφαίου Έλληνα γλωσσολόγου, Ομότιμου Καθηγητή του ΑΠΘ και μέλους, για 44 χρόνια, του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών, **Μιχάλη Σετάτου**, που πέθανε πέρυσι, στις 3 Ιουλίου 2017.

Σύμφωνα με αυτή, κληροδοτεί στο **Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών του ΑΠΘ** την ακίνητη περιουσία που κατέχει μαζί με την αδελφή του, ορίζοντας αυτή να περιέλθει στο Ίδρυμα μετά τον θάνατο της αδελφής του, την οποία μάλιστα προτρέπει να κάνει το ίδιο.

Επίσης, ο Μιχάλης Σετάτος κληροδοτεί στο Ινστιτούτο τη μοναδική σε πλούτο και εύρος βιβλιοθήκη του, αποτελούμενη από χιλιάδες βιβλία: «Από την κινητή περιουσία μου αφήνω τα βιβλία μου στο Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη, πλην των αγγλικών και γαλλικών κειμένων λογοτεχνίας, όπως και των ελληνικών λογοτεχνικών κειμένων που η αδελφή μου θα θελήσει να κρατήσει όσο ζει. Τα υπόλοιπα δηλ. γλωσσολογικά, σημειολογικά, πολιτισμικής ανθρωπολογίας, θεωρίας της λογοτεχνίας, φιλοσοφικά, κοινωνιολογικά, ψυχολογικά, επιστημολογίας και θεωρητικά θετικών επιστημών, θρησκευολογικά, ιστορικά και θεωρίας της ιστορίας, περιέρχονται στο Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη, όπως και τα λογοτεχνικά και μη, σε ποικίλες γλώσσες: αρχαία ελληνικά και λατινικά, ινδοευρωπαϊκών γλωσσών παλαιών και νέων, σημιτικών γλωσσών, ουραλοαλταϊκών γλωσσών, κινεζικά, ιαπωνικά κτλ».

Στο Ινστιτούτο περιέρχεται, επίσης, ύστερα από επιθυμία του με τη σύμφωνη γνώμη της αδελφής του, και το αρχείο του, φυσικό και ηλεκτρονικό, με μια εκατοντάδα δημοσιεύματα άρθρα, τα περισσότερα από αυτά ολοκληρωμένα, η δημοσίευση των οποίων αποτελεί για το Ίδρυμα αυτονόητο αλλά και επιθυμητό καθήκον. Ήδη στον ιστότοπο του Ινστιτούτου (ins.phil.auth.gr) ετοιμάζεται μια ιστοσελίδα που θα φιλοξενήσει όλα τα δημοσιευμένα του

κείμενα, με ελεύθερη πρόσβαση στον καθένα, για να γίνουν γνωστά σε όσο το δυνατόν ευρύτερο κοινό. Οι ενέργειες για τη μεταφορά του αρχείου έχουν ξεκινήσει και θα ακολουθηθούν από τη μεταφορά και την αξιοποίηση της βιβλιοθήκης.

Ο Πρύτανης του ΑΠΘ, Καθηγητής Περικλής Α. Μήτκας, πληροφορούμενος το γεγονός, αναφέρθηκε στην «αξία και το μεγαλείο του ανδρός και στη σπουδαιότητα του κληροδοτήματος για το ΙΝΣ, τη Φιλοσοφική Σχολή και το ΑΠΘ».

Ο Διευθυντής του Ινστιτούτου Γιώργος Παπαναστασίου δήλωσε σχετικά: «Το μέγεθος και η σημασία της συγκινητικής αυτής γενναιοδωρίας, της απλοχεριάς του Μιχάλη Σετάτου και της αδερφής του Ελένης, δεν είναι δυνατόν να αποτιμηθεί σήμερα. Η κίνησή τους αυτή δίκαια πρέπει να συγκριθεί με την ανάλογη του ίδιου του Μανόλη Τριανταφυλλίδη, που με τη διαθήκη του ίδρυσε το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών το 1959. Μόνο με απόλυτο δέος και με τον ύψιστο σεβασμό μπορεί κανείς να αντιμετωπίσει πράξεις όπως αυτές, που αποκαλύπτουν μια ανιδιοτέλεια συνυφασμένη με μια απλότητα και μια φυσικότητα, οι οποίες μαρτυρούν πολλά για την ποιότητα των ανθρώπων που τις αποφάσισαν. Ένα είναι βέβαιο: το σύνολο αυτής της δωρεάς καθιστά τον Μιχάλη Σετάτο και την Ελένη Σετάτου ευεργέτες του Ινστιτούτου μας, και ταυτόχρονα της Φιλοσοφικής Σχολής και του Πανεπιστημίου μας, αναπόσπαστο κομμάτι των οποίων είναι το Ίδρυμα Τριανταφυλλίδη».

Μιχάλης Σετάτος (1929-2017) - Σύντομα βιογραφικά στοιχεία

Ο Μιχάλης Σετάτος γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1929 και σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (1947-1951). Πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Παρίσι από το 1959 ως το 1965, οπότε επέστρεψε στην Ελλάδα, και λίγο αργότερα εκλέχθηκε έκτακτος (1970) και στη συνέχεια τακτικός (1975) καθηγητής Γλωσσολογίας στη Φιλοσοφική Σχολή του ΑΠΘ. Δίδαξε ως το 1995 ένα τεράστιο εύρος μαθημάτων, όπως Γενική Γλωσσολογία, Σημασιολογία, Κειμενογλωσσολογία, Σημειολογία, Ινδοευρωπαϊκή Γλωσσολογία, Ινδοευρωπαϊκές γλώσσες, Σανσκριτικά, Σημιτικές γλώσσες κ.ά. Μεταφύτευσε έτσι στο ΑΠΘ, κριτικά και μεθοδικά, τις πιο σύγχρονες και πρωτοποριακές εξελίξεις της ευρωπαϊκής γλωσσολογικής επιστήμης, προσδίδοντας από την πρώτη κιόλας δεκαετία της διδακτικής παρουσίας του στο πανεπιστήμιο μοναδική θεαματική ευρύτητα. Η Σημασιολογία, η Κειμενογλωσσολογία, η Σημειολογία είναι επιστημονικές περιοχές με τις οποίες η ελληνική επιστήμη ήρθε για πρώτη φορά σε επαφή χάρη στον ίδιο· επομένως, δίκαια θεωρείται, από όσους γνωρίζουν τα πράγματα και δεν μένουν στην επιφάνεια, ο θεμελιωτής της σύγχρονης γλωσσολογίας στην Ελλάδα.

Δημοσίευσε πλήθος μελετών για την ελληνική γλώσσα: Τα ετυμολογικά σημασιολογικά ζεύγη λόγιων και δημοτικών λέξεων της Κοινής Νέας Ελληνικής (1969), *Phonological problems of Modern Greek Koine* (1969), Φαινομενολογία της καθαρεύουσας (1973), Φωνολογία της Κοινής Νεοελληνικής (1974), και δεκάδες άρθρα σε περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων, συλλογικά έργα κτλ. Ειδικά οι Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα, η περιοδική έκδοση στην οποία δημοσιεύονται τα Πρακτικά των Ετήσιων Συναντήσεων του Τομέα Γλωσσολογίας του Α.Π.Θ., περιέχουν, σχεδόν σε όλα τα τεύχη τους, ένα άρθρο του κορυφαίου αυτού Έλληνα γλωσσολόγου.

Το 1973 ο Μιχάλης Σετάτος εκλέχθηκε μέλος του ΔΣ του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών, στη θέση του Νικόλαου Ανδριώτη, του οποίου υπήρξε ο κορυφαίος μαθητής και συνεχιστής. Υπηρέτησε το Ίδρυμα για σαράντα τέσσερα χρόνια, από τη θέση του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και του απλού μέλους. Υπήρξε, επίσης, μέλος της Ελληνικής Σημειωτικής

Εταιρείας, της Εταιρείας Σλαβικών Μελετών, της Συντακτικής Επιτροπής του Περιοδικού «Φιλολόγος» και άλλων φορέων με αντικείμενο την ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό.

Ήδη το Ινστιτούτο αφιέρωσε το «1ο Διεθνές Συνέδριο για την Κοινή, τις κοινές και τη διαμόρφωση της κοινής νεοελληνικής» (Θεσσαλονίκη, 3-4 Νοεμβρίου 2017) στη μνήμη του, όχι μόνο για την πολυετή προσφορά του στο Ίδρυμα αλλά και επειδή ο Μ. Σετάτος αφιέρωσε τον μεγαλύτερο όγκο της πολυετούς επιστημονικής δουλειάς του στη μελέτη και την περιγραφή της κοινής νεοελληνικής. Ο Τομέας Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Α.Π.Θ. αφιερώνει, επίσης, στη μνήμη του την 39η Ετήσια Συνάντηση Εργασίας του (Θεσσαλονίκη, 20-21 Απριλίου 2018), καταλήγοντας στη σχετική Πρόσκληση: «Με δεδομένη την ευρύτητα των ενδιαφερόντων του εκλιπόντος, προσκαλούμε άρθρα που θα πραγματεύονται οποιαδήποτε θεματική της Γλωσσολογίας».

Με την παράκληση να δημοσιευθεί ή να μεταδοθεί